

Nr 14.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om ändring av 28 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt.

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 273, av herr *Munktell* m. fl. har hemställts, »dels att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 28 § KF den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt, att bröstarvinges adoptivbarn likställes med bröstarvinge, dels ock att åt vederbörande utskott uppdrages att utforma härför erforderlig lagtext».

Beträffande motiveringen för det i motionen framförda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt utgår skatt till staten för egendom, som förvärfvas genom arv eller testamente (*arvsskatt*) eller genom gåva (*gåvoskatt*). Skattskyldigheten åvilar den som förvärvar egendomen. Skatten beräknas enligt en i 28 § intagen tariff omfattande fyra klasser med lägsta skatt enligt klass I och högsta skatt enligt klass IV. Avgörande för bestämmandet enligt vilken skatteklass skatten skall beräknas är som regel skyldskapsförhållandet mellan arvlåtaren, testator eller gåvogivaren. Till skatteklass I hänföres — förutom efterlevande make — barn, adoptivbarn, styvbarn, makes adoptivbarn eller avkomling till barn, adoptivbarn, styvbarn eller makes adoptivbarn. Det anmärkes tillika att, såvitt avser arvsskatten, för angivna kategori skattskyldiga — med viss inskränkning — gäller en särskild bestämmelse om skattelindring för det fall mottagaren ej fyllt 18 år; i detta fall reduceras skatten i förhållande till mottagarens ålder.

Bröstarvinges adoptivbarn har, såsom framgår av det ovan sagda, icke nämnts bland de skattskyldiga som skall beskattas enligt klass I, och i praxis har sådant adoptivbarn icke heller ansetts kunna beskattas enligt nämnda skatteklass utan hänförts till klass IV (NJA 1946: 533).

I den *föreliggande motionen* har anförts bland annat följande. 1938 års arvsskattekommitté föreslog, i enlighet med principen om att skillnaderna mellan adoptivbarn och bröstarvingar i möjligaste mån skulle utjämnas, att styvbarn och makes adoptivbarn, jämte avkomling till sådant barn, skulle inbegripas i klass I. Detta förslag upptogs med instämmande av departementschefen i proposition 192 till 1941 års riksdag och bifölls av riksdagen. Den här tillämpade principen hade även kommit till uttryck i lagen om

adoption. Det syntes emellertid uppenbart, att följdes denna princip konsekvent skulle detta innebära, att icke blott avkomlingar till arvlåtarens, testators och givarens styvbarn och makes adoptivbarn utan även bröstarringars adoptivbarn borde inbegripas i klass I. Såsom en otillfredsställande konsekvens av skatteskalornas nuvarande uppbyggnad kunde nämnas, att det kunde ställa sig fördelaktigare att först skänka ett belopp — avsett för bröstarringes adoptivbarn — till bröstarringen, varefter denne i sin tur överförde beloppet till sitt adoptivbarn, än att giva hela beloppet direkt till adoptivbarnet.

Utskottet. I föreliggande motion har hemställts om sådan ändring av 28 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt att bröstarringes adoptivbarn likställas med bröstarringe.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen beräknas arvsskatten och gåvoskatten enligt en i arvsskatteförordningen intagen tariff omfattande fyra skatteklasser. Bestämmande för denna indelning är skyldskapsförhållandet mellan arvlåtaren, testator eller gåvogivaren, å ena sidan, och mottagaren, å den andra. Till tariffens klass I — där skattebelastningen är lindrigast — hänföres bland annat adoptivbarn och avkomling till adoptivbarn men däremot icke bröstarringes adoptivbarn, som i praxis beskattats enligt klass IV.

Frågan om adoptivbarns arvsrättsliga ställning är för närvarande föremål för utredning genom ärvdabalkssakkunniga, vars förslag till ärvdabalk m. m. beräknas kunna avlämnas under första delen av innevarande år. Enligt vad utskottet under hand inhämtat kommer de sakkunniga därvid även att avge förslag till ändringar i arvsskatteförordningen, som föranledes av de sakkunnigas överväganden. Då sålunda förslag inom kort kommer att föreligga rörande adoptivbarnens arvsrättsliga ställning och därmed sammanhängande beskattningsfrågor på arvs- och gåvobeskattningsens område finner sig utskottet icke nu böra taga ställning till det i förevarande motion aktualiserade spørsmålet. Utskottet avstyrker alltså motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 273 av herr Munktell m. fl. om ändring
av 28 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt icke måtte
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 februari 1954.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Spetz, Franzon, Gustaf Elofsson, Velander, Söderquist, Snygg och fröken Ranmark; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Sundström, Brandt, Henriksson, Vigelsbo och Nilsson i Svalöv.